

Miljö- och byggnadsnämndens verksamhetsberättelse 2025

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Uppdrag och ansvar	5
3 Väsentliga händelser	6
4 Uppföljning av mål	8
4.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål	8
4.2 Utvecklingsmål för grunduppdraget	11
5 Uppföljning av riktade satsningar och uppdrag	12
5.1 Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige	12
5.2 Satsningar och uppdrag från nämnden	14
6 Väsentliga personalförhållanden	14
6.1 Resultat av årets medarbetarundersökning	15
7 Uppföljning ekonomi	15
7.1 Uppföljning volymer	17
7.2 Ekonomisk analys	18
7.3 Åtgärder för budget i balans	19
8 Investeringsredovisning	20
8.1 Investeringsredovisning, årlig budget	20
9 Förväntad utveckling	20

1 Sammanfattning

En ny förvaltning

Miljö- och byggnadsnämnden är sedan årsskiftet ansvarig för den nya miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen som arbetar på uppdrag av två nämnder, miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Det pågår ett arbete för att skapa gemensamma arbetsrutiner och beredningsprocesser kopplat till de båda nämnderna. Det har genomförts flera aktiviteter för att stärka gemenskapen och bygga en gemensam kultur i förvaltningen.

Viktiga händelser

Bland händelser av större vikt kan nämnas omfattande förändringar i plan- och bygglagen som medför ett stort omställningsarbete. Arbetet med Blåluskollen fortsätter och upphandlingen av en 3D-modell av tätorten slutfördes under året. En helt ny separat taxa för geodataverksamheten har beslutats i KF.

Samarbetet mellan avdelningarna utvecklas och stärks, exempelvis har en miljöinspektör deltagit i mark- och exploateringsprojekt vilket gjort att miljöfrågor kunnat omhändertas i tidiga skeden och att förståelsen för varandras verksamheter ökat.

Nämnden har beslutat om en handlingsplan för arbetet med förorenad mark. Ett första planeringssteg för att omvandla hamnområdet har inletts efter beslut i kommunstyrelsen. Klimatgränsvärden för projektet Norra Myran har tagits fram. Ett förslag om ny markstrategi har tagits fram och skickats på remiss av kommunstyrelsen. Översiktsplan 2040 med fokus på landsbygden och de mindre tätorterna har beslutats i kommunfullmäktige. Under året har en ny detaljplan för Stattomten vunnit laga kraft och nya markanvisningsavtal beslutats.

Uppföljning av mål

Trygghet: Lagstadgade tidsfrister för bygglovsärenden hålls och rådgivning erbjuds både via mail och personliga möten. Krögargruppsträffar har hållits i syfte att öka kunskapen och skapa trygghet kring tillsynen. I uppstarten av tillsynsprojekt hålls informationsmöten vilket har varit uppskattat av både kommuninvånare och företag. Kart-, mät- och GIS-tjänster har levererats i enlighet med den kvalitet och handläggningstid som efterfrågas. Nämnden har tillhandahållit personella resurser till kommunstyrelsen avseende markförvaltning, strategiska markfrågor och exploatering för att säkerställa samhällsbyggnad enligt kommunens behov. Under året har det genomförts en förstudie i hur trygghetsfrågorna kan utvecklas inom planläggningen, åtgärder kommer att implementeras under 2026.

Samhörighet: Bildandet av den nya förvaltningen har bidragit till ökat förståelse och kunskapsutbyte mellan avdelningarna. Dialog med näringslivet har skett både i större branschmöten och andra möten som vi själva bjudit in med syfte att beskriva tillsynsprocessen och bidra till regelefterlevnad. Utvecklingen av kart- och GIS-tjänster har gett andra verksamheter möjlighet att göra analyser och visualiseringar.

Självständighet: Förvaltningen går att nå på flera sätt, däribland mail, post, telefon och fysiska möten. E-tjänster har tagits fram som förenklar ärendehantering och dialogen med förvaltningen. Genom webbkartor ges möjlighet att självständigt söka svar på frågor. Den digitala miljön bidrar också till att göra nämnden till en modern och attraktiv arbetsgivare.

Stolthet: Att få medverka till ett hållbart samhällsbyggande och samtidigt göra företag och invånare nöjda är tillfredsställande. Likaså när arbetsmiljön är god och arbetssätten moderna med möjlighet till utveckling. I förvaltningen finns ett stort engagemang i skapandet av en effektiv samhällsbyggnadsprocess. Det har genomförts förvaltningsdagar och frukostträffar för att sprida kunskap och bygga relationer.

Nämndens egna mål: Det har startats flera utvecklingsarbeten för att stärka samarbetet internt och göra den nya förvaltningen attraktiv. Geodata i samhällsbyggnadsprocessen är viktig och

kvalitetsnivån ska uppfylla "Blåljuskollen" 2027. Förvaltningens HME blev 78 % och arbetsmiljöarbetet är även fortsättningsvis högt prioriterat.

Uppföljning av riktade satsningar och uppdrag

Förvaltningen har medverkat i det brottsförebyggande samarbetet mellan kommunerna i Mälardalen. Miljöavdelningen som har en särskild roll i kriser har utbildats inom krisberedskap och sett över aktuella krisberedskapsplaner. Mark- och exploateringsavdelningen har varit aktiv i det brottsförebyggande arbetet inom ramen för Sunt samhällsbyggande.

Byggavdelningen tar emot LIA-praktikanter som en del av yrkeshögskolornas utbildning av bygglovshandläggare. Miljöavdelningen har fått praktikplatsförfrågningar men till följd av att ledningsgruppen är relativt ny och inte helt komplett har man hittills tackat nej. En förhoppning är ta in praktikanter framöver.

Det arbetas aktivt med service och bemötande, exempelvis genom branschträffar, kundmöten och informationsinsatser. Övergripande nöjdhetsindex ökade från 73 till 74 (2024 års ärenden). Bygglov höjde sitt index medan index för miljö och serveringstillstånd sänktes. NKI för livsmedel var relativt oförändrat.

Uppföljning av ekonomi

Miljö- och byggnadsnämndens utfall för helåret 2025 blev 41,7 miljoner kronor och motsvarar en avvikelse mot budget för samma period på plus 2,8 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras framförallt av lägre konsult- och advokatkostnader samt av lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster och ledigheter. Nämnden har haft tre nya men ofinansierade tjänster på staben och miljöavdelningen.

Väsentliga personalförhållanden

Den nya förvaltningen har drygt 90 anställda. Bredden gör att det blivit enklare att integrera olika perspektiv i samhällsbyggnadsprocessen. Medarbetarna har samtidigt fått lära känna nya kollegor och verksamheter. I det korta perspektivet kan förändringsarbetet haft negativ påverkan på stabilitet och trygghet, men på längre sikt är bedömningen att arbetsmiljön och trivselen kommer öka. HME blev 78 % och sjukfrånvaron 3,4 %.

Förväntad utveckling

Arbetet med att utveckla gemensamma strukturer och processer fortsätter för att kvalitetssäkra ärendena i miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen. I arbetet ingår att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen där användningen av AI kommer öka genom exempelvis digitala tvillingar av stadsdelar och simuleringar av klimateffekter.

Miljölagstiftningen blir allt strängare och gränsvärdena sänks samtidigt som handläggningen förväntas ske snabbare och servicen bli bättre. Plan- och bygglagens förändringar medför ändringar av rutiner, mallar och blanketter och behovet av rådgivning bedöms öka avsevärt. Ett förvaltningsövergripande arbete behöver göras kring otillåten markanvändning inom kommunal mark.

Ett första planeringssteg för att omvandla hamnområdet har inletts efter beslut i kommunstyrelsen och om beslut fattas att fortsätta arbetet behöver förvaltningen förstärkas. Klimatförändringarna innebär att kommunen under den kommande femårsperioden behöver arbeta mer med både förebyggande och avhjälpanande åtgärder. Läget i världsekonomin är negativt och befolkningstillväxten mattas av, vilket gör att vissa exploateringsprojekt skjuts fram och färre nya startas. Enköping har dock ett gynnsamt geografiskt läge vilket innebär att det, trots lågkonjunktur, finns en efterfrågan på mark för både etableringar och bostadsutveckling.

2 Uppdrag och ansvar

Miljö- och byggnadsnämnden har en central och viktig roll i kommunens samhällsbyggnad. Genom vår förvaltning verkar vi för en hållbar kommun både idag och långsiktigt framåt. Med ett proaktivt arbetssätt arbetar vi för att uppfylla kommunens mål och ambitioner inom de ramar som lagstiftningen anger.

Miljö- och byggnadsnämndens uppdrag är att fullgöra kommunens myndighetsutövning och rådgivning enligt miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen, lagen om handel med receptfria läkemedel, smittskyddslagen, strålskyddslagen, lagen om lägenhetsregister med mera. Förvaltningen arbetar med miljö- och livsmedelstillsyn, serveringstillstånd, tillsyn av försäljning av tobak och försäljning av receptfria läkemedel, bygglovsprövning, byggnadstillsyn, namngivning, underhåll och förvaltning av geografiska data, kartframställning, utstakning av byggnader och fastigheter samt samordning av kommunens GIS-tjänster. Förvaltningen arbetar även på uppdrag av kommunstyrelsen i plan-, mark- och exploateringsärenden.

Nämnden är arbetsgivare och arbetsmiljöansvarig för miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Medarbetarna är vår viktigaste resurs och vi menar att en god arbetsmiljö och engagerade medarbetare är avgörande för verksamheternas effektivitet och utveckling samt kundnöjdhet. Förvaltningen har drygt 90 anställda organiserade i en stab, fem avdelningar och fyra enheter.

Miljöavdelningen utför regelbunden tillsyn, handlägger anmälningar och ansökningar, klagomål och annat inkommande. Avdelningen närvarar i tidiga skeden i samhällsbyggnadsprocessen, samverkar internt och externt i syfte att effektivisera och skapa förståelse och trygghet i det som kan upplevas som komplexa och svåra processer.

Byggavdelningen utför tillsyn och handlägger ärenden om lov och förhandsbesked, utför byggnadsinspektioner och ger rådgivning. Avdelningen deltar i samhällsplaneringens tidiga skeden, följer samhällsutvecklingen och verkar för en hållbar utveckling genom sitt arbete och genom att ge god service och rådgivning till medborgarna.

Kart- och GIS-avdelningen tillhandahåller kart- mät- och GIS-tjänster och förvaltar, utvecklar och samordnar ett kommungemensamt geografiskt informationssystem (GIS). Avdelningen arbetar med kartframställning, utstakning och lägeskontroll för plan- och bygglovsprocessen, mätuppdrag åt VA, namngivning, adressättning, med mera. Geografiska data tillgängliggörs i en mängd olika former, via webbkartor och karttjänster, utifrån behov och för att skapa goda förutsättningar för kommunens fortsatta utveckling.

Strategisk planeringsavdelningen leder och samordnar arbetet inom strategiska utvecklings- och samhällsbyggnadsfrågor. Inom ramen för fysisk planering omsätts kommunens mål och ambitioner i geografin i en väl avvägd, genomförbar och hållbar helhetslösning.

Mark- och exploateringsavdelningen arbetar för att tillgodose de kommunala markbehoven på lång sikt, att säkerställa översiktsplanens och den fördjupade översiktsplanens genomförande på såväl kommunalt som privat ägd mark, att utveckla och förvalta kommunalt ägd mark utifrån uppsatta mål, att bedriva samhällsutveckling och hållbarhetsarbete samt att upplåta mark för interna och externa behov.

Miljö- och byggnadsnämnden ska upplevas vara en modern och effektiv myndighet som är rättssäker, likabehandlande och har ett bra bemötande. Vi ger bästa möjliga service inom ramen för nämndens uppdrag och resurser.

3 Väsentliga händelser

Miljö- och byggnadsnämnden är sedan 1 januari ansvarig för den nya miljö- och

samhällsbyggnadsförvaltningen som arbetar på uppdrag av två nämnder, miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Det pågår ett arbete för att skapa gemensamma arbetsrutiner och beredningsprocesser kopplat till de två nämnderna. En trivselgrupp har bildats och det har genomförts olika arrangemang för att stärka gemenskapen i förvaltningen.

Lantmäteriet sade under våren upp avtalet om kommunala förrättningsförberedelser (KFF-avtalet) med Enköpings kommun och ett stort antal andra kommuner. Det innebär ett bortfall av intäkter och arbetsuppgifter för kart- och GIS-avdelningen men gör samtidigt att det skapas utrymme för andra värde- och intäktskapande arbetsuppgifter. Hur framtiden för samverkan mellan Lantmäteriet och kommunerna ser ut är än så länge oklart. Lantmäteriet har fortsatt stoppa sina digitala karttjänster och har inga besked om när problemen kan vara lösta.

Under våren deltog Enköping och arton andra kommuner i framtagande av en ny nationell strategisk plan för informationsförsörjning på geodataområdet, vilken Lantmäteriet presenterade för departementet i augusti 2025.

Det förslag till ny taxa för geodataverksamheten som nämnden beslutade om i april väntas ge kommunen goda förutsättningar att anpassa sig till den nationella utvecklingen. Kart- och GIS-avdelningens upphandling av en 3D-modell av tätorten har slutförts under året.

Byggavdelningen påverkas av flera ändringar i plan- och bygglagen som beslutades i slutet av 2025. Avdelningens arbetssätt behöver ses över och anpassas efter de nya lagkraven. En planerad uppdatering av avdelningens ärendehanteringssystem är på gång. Alla förändringar kräver stor administrativ insats och behov av utbildningar för att möta de krav som ändringarna i lagstiftningen medför. Det finns också positiva tendenser, exempelvis när det gäller byggkonjunkturen där vi konstaterar ett ökat ärendeflöde.

Miljöavdelningen har avsatt tid för en miljöinspektör att delta i mark- och exploateringsverksamheten, vilket bidrar till målet att samhällsbyggnadsprocessen ska fungera bättre. På mark- och exploateringsavdelningen har stödet från miljöavdelningen gjort att miljökompetensen inom verksamheten höjts och förståelsen för varandras verksamheter ökat. Vidare har miljöfrågor kunnat omhändertas bättre i tidiga skeden och i beslutsunderlag.

Miljö- och byggnadsnämnden har beslutat om en ny MIFO-handlingsplan (Metodik för Inventering av Förorenade Områden), dvs en plan för hur miljöavdelningen ska prioritera och arbeta med förorenade fastigheter. I processen deltog avdelningarna för mark- och exploatering och strategisk planering, vilket gav ett helhetsperspektiv i arbetet.

Efter beslut i kommunstyrelsen har ett första planeringssteg inletts för att utveckla hamnområdet. I exploateringsprojektet Norra Myran har projektet tagit fram gränsvärden för klimatpåverkan för mark och anläggning, både för kommunens mark och kvartersmark omkring byggnaden. Kommunen har under våren deltagit i Vinnovaprojektet Hållbara markanvisningar och mark- och exploateringsavdelningen har sedan implementerat resultatet av arbetet.

Avdelningarna kart- och GIS och mark- och exploatering arbetar med att ta fram digitaliseringsstrategier inom ramen för utbildningen Strategisk innovationsledning. Syftet är att kvalitetssäkra och underlätta digitalisering och innovation.

Efter beslut i kommunstyrelsen har planeringen av hamnområdet påbörjats. Mark- och exploateringsavdelningen har tagit fram ett förslag på markstrategi som kommunstyrelsen i slutet av året beslutade att skicka på remiss till övriga kommunala nämnder, kommunalförbund och kommunala bolag. Översiktsplan 2040 med fokus på landsbygden och de mindre tätorterna har beslutats i kommunfullmäktige. Under året har en ny detaljplan för Stattomten vunnit laga kraft och nya markanvisningsavtal beslutats.

4 Uppföljning av mål

4.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i.

Tillsammans skapar vi trygghet

"Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans. Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle. Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning."

För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S:

- *Samhörighet*
- *Självständighet*
- *Stolthet*

Tillsammans skapar vi trygghet

För nämnden innebär det:

Nämndens kärnuppdrag har sin grund i hållbar utveckling och vårt tillsyns- och kontrollarbete är i sig en trygghetsfaktor för kommuninvånarna. Det finns en allmän förväntan om att vi granskar och kontrollerar verksamheter och bekräftar att lagar och regler efterlevs. Det är därför viktigt att vi informerar om vårt arbete.

En trygghetsfaktor är också att tillhandahålla kartor av hög kvalitet som är tillförlitliga för kommuninvånare, företag och blåljusverksamheter.

Trygghet skapas både direkt i samband med ärendens hantering och indirekt när kommunen växer och företag etableras.

Nämndens ärendehantering ska vara förutsägbar så att sökande upplever handläggningen, tiden och ärendets utgång som förväntad och ger möjlighet för dem vi möter att anpassa sina egna tidsplaner och processer.

Som arbetsgivare bidrar nämnden till en god arbetsmiljö präglad av trygghet och tillit. Trygga och motiverade medarbetare är en förutsättning för att uppnå nämndens mål och att utveckla våra verksamheter.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Byggavdelningen har klarat lagstadgade tidsfrister för handläggning av ärenden och erbjudit rådgivning både via mail och personliga möten beroende på kundens önskemål. Handläggningen har utförts med hög rättssäkerhet vilket skapat trygghet i ärendets hantering.

Miljöavdelningen har sedan årsskiftet bjudit in till krögargruppsträffar efter branschens önskemål i syfte att möjliggöra dialog, öka kunskapen och skapa trygghet kring tillsynen. Sedan tidigare bjuder även miljöavdelningen in till uppstartsmöten i tillsynsprojekt, något som uppskattas av berörda kommuninvånare och företag. Avdelningen har även ökat tillsynen på riskbaserade verksamheter, där organiserad brottslighet ofta förekommer, vilket bidrar till mer rättvisa villkor för näringslivet samt ökad trygghet för medborgarna.

Kart-, mät- och GIS-tjänster har levererats i enlighet med den kvalitet och de handläggningstider som efterfrågats.

Nämnden har tillhandahållit personella resurser till kommunstyrelsen avseende markförvaltning, strategiska markfrågor och exploatering för att säkerställa samhällsbyggnad enligt kommunens behov.

Samhörighet

För nämnden innebär det:

För nämnden innebär samhörighet att de parter som är inblandade i en process respekterar alla intressen och perspektiv och tar ansvar för att samspelet fungerar.

Genom digitala ärendesystem och e-tjänster förenklas kontakten mellan nämnden och dem vi möter. Det ger möjlighet till täta kontakter och gemensamt ansvar för att processen går framåt.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Byggavdelningen har deltagit i branschmöten som anordnas av näringslivsenheten. Bildandet av den nya förvaltningen har bidragit till ökad förståelse och kunskapsutbyte mellan avdelningarna.

Miljöavdelningen har deltagit i externa branschmöten och själv bjudit in till möten med såväl interna som externa parter i syfte att underlätta tillsyn och bidra till ökad regelfafterlevnad.

Utvecklade kart- och GIS-tjänster har skapat förutsättningar för kommunens verksamheter att göra analyser och visualiseringar för att beskriva händelser, företeelser och trender för olika aspekter i samhället. Visualiseringar underlättar dialoger och ökar känslan av delaktighet.

Bildandet av den nya förvaltningen har bidragit till ökad förståelse och kunskap för de olika delarna i samhällsbyggnadsprocessen. Exempelvis har mark- och exploateringsavdelningen haft en miljöresurs till förfogande vilket bidragit extra mycket till samhörigheten med miljöavdelningen.

Självständighet

För nämnden innebär det:

Nämnden erbjuder både fysiska möten och digitala arbetssätt. Våra system ger möjlighet att hantera ärenden oavsett plats eller tid på dygnet.

Människor är olika och behoven av hjälp och stöd från nämnden varierar. Vi förklarar processerna så att handläggningen och utgången av ärenden blir förutsägbar.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Genom att ständigt utveckla digitala arbetssätt förbättras möjligheterna för exploatörer, näringsidkare och privatpersoner att träffa kommunen. Den digitala miljön bidrar också till att göra nämnden till en modern och attraktiv arbetsgivare. Den underlättar också för kunskaps- och erfarenhetsutbyte med andra kommuner utan de koldioxidutsläpp och den tidsåtgång som många resor kräver.

Avdelningarna nås på flera olika sätt, exempelvis mail, post och telefon. Förvaltningen har utvecklat e-tjänster och erbjuder fysiska möten beroende på vilka kontaktvägar den enskilde har. Digitala arbetssätt och ärendesystem gör det enkelt att nå handläggare och arrangera möten.

Kartunderlag med lättillgänglig information via webbkartor ger möjligheter för medborgare och företag att självständigt söka svar på frågor och att kunna sköta sina ärenden via e-tjänster.

Stolthet

För nämnden innebär det:

Nämndens myndighetsutövning har betydelse för den allmänna upplevelsen av trygghet och rättvisa. De vi möter ska känna ett stöd från oss och en stolthet över att bo och verka i kommunen. Vi anpassar vårt arbetssätt efter behoven och erbjuder både digital ärendehantering och fysiska möten.

Genom att vara en attraktiv arbetsgivare håller vi kvalitet och kontinuitet i verksamheterna. Stolta och motiverade medarbetare bidrar till nämndens utveckling, samarbetet i koncernen och nöjdheten hos dem vi möter.

Under året har nämnden bidragit genom att:

I nämndens nya förvaltning finns ett stort engagemang i skapandet av en effektiv samhällsbyggnadsprocess. Arbete med gemensamma strukturer, beredningar, rutiner och arbetssätt har påbörjats. Det har genomförts förvaltningsdagar och frukostträffar för att sprida kunskap och bygga relationer. Bedömning är att första året fungerat bra och på sikt kommer effektiviteten öka såväl internt som externt.

För att ge bra service och bemötande till våra kunder behöver också chefer och medarbetare trivas och må bra. Det finns flera exempel på vad som görs för att arbetsplatsen ska upplevas modern med möjligheter till utveckling. På miljöavdelningen arbetar man aktivt för en inkluderande och öppen arbetsplats och resultatet bekräftas i medarbetarundersökningen. På byggavdelningen upplever medarbetarna en stolthet över de höga resultaten vid senaste nöjdekundmätning. Inom kart- och GIS-området går den digitala utvecklingen mycket snabbt både nationellt och inom EU. Mark- och exploateringsavdelningens medarbetare är stolta över att kunna bidra med kompetens och kvalitet i uppdragen från kommunstyrelsen inom markförvaltning, strategiska markfrågor och exploatering.

4.2 Utvecklingsmål för grunduppdraget

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
NKI Miljö- och hälsoskydd	78 %	77 %	66 %	
NKI Livsmedelskontroll	78 %	73 %	72 %	
NKI Bygglov	67 %	69 %	79 %	

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
NKI Serveringstillstånd	75 %	80 %	75 %	

Integrera myndighetsperspektiven och geodata i samhällsbyggnadsprocessen

Fungerande samspel där myndighetsperspektiven och geodata skapar värden för verksamheter i samhällsbyggnadsprocessen.

Den nya förvaltningen har startat flera utvecklingsarbeten för att stärka samarbetet mellan avdelningarna och att öka förståelsen för varandras verksamheter och roller. Myndighetsperspektiven kommer in tidigare i planerings- och exploateringsprocesserna. Dessutom har en miljöinspektör avsatts specifikt för att delta i mark- och exploateringsprojekt.

Nyttan av geodata i samhällsbyggnadsprocessen märks av en ökad efterfrågan på geodata av högre kvalitet och av önskemål om stärkt samarbete. Kart- och GIS-avdelningen erbjuder utbildningar i kart- och GIS-tjänster och deltar löpande i projekt och aktiviteter som syftar till digitala arbetssätt i exempelvis kommunens hållbarhetsarbete, digitala detaljplaner och webbkartan.

Förbättra kartans kvalitet

Kartans kvalitetsnivå ska uppfylla de behov som finns hos blåljusverksamhet och vid arbete med krisberedskap.

Arbetet med att genomföra "Blåljuskollen" har fortsatt under 2025. "Blåljuskollen" är en beskrivning av en kvalitetsnivå som tagits fram av Lantmäteriet och Trafikverket i samarbete, och för vilken de utfärdar ett godkännande efter en granskning. Den innebär i sig ingen utveckling utan är ett stöd att skapa struktur och tydlighet i de rutiner och leveranser som en kommun har ansvar för, så att arbetet kan göras effektivt och kvalitetssäkrat.

Målet är att senast 2027 bli en Blåljus-godkänd kommun, vilket bedöms vara genomförbart. De hinder som kan uppkomma ligger inte i den tekniska delen utan främst i brist på resurser hos de verksamheter som är informationsägare och därmed har ansvar för att rutiner och processer skapas och upprätthålls.

Hållbar arbetsgivare

Nämnden ska vara en hållbar arbetsgivare. För att lyckas behålla och rekrytera duktiga medarbetare behöver vi ett starkt arbetsgivarvarumärke. Vi behöver många ambassadörer bland medarbetarna, det vill säga medarbetare som kan tänka sig att rekommendera Enköpings kommun som arbetsgivare.

Genom bildandet av den nya förvaltningen har det blivit enklare att integrera olika perspektiv i samhällsbyggnadsprocessen. Medarbetarna har samtidigt fått lära känna nya kollegor och verksamheter. I det korta perspektivet kan förändringsarbetet haft negativ påverkan på stabilitet och trygghet, men på längre sikt är bedömningen att arbetsmiljön och trivseln kommer öka.

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
 HME Motivation	78 %	76 %	83 %	77 %
 HME Ledarskap	79 %	82 %	90 %	83 %

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
 HME Styrning	79 %	76 %	81 %	72 %
 HME Ambassadörsindex	-10 %	-17 %	35 %	-7 %
Sjukfrånvaro	4,1 %	4,2 %	4,4 %	

Nyckeltalen 2025 för den nya miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen jämförs med miljö- och byggnadsförvaltningens värden 2022-2024

Nämndens budget

Nämnden prioriterar sina kärnverksamheter utifrån reglementet och tillgänglig budgetram.

Se kommentarer under ekonomi och ekonomisk analys.

5 Uppföljning av riktade satsningar och uppdrag

5.1 Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige

I kommunfullmäktiges årsplan och budget 2025 och plan 2026-2027 finns det angivet särskilda fokus för året kopplat till kommunens målbild och övergripande mål för att nå de långsiktiga målen till 2027 års utgång. I detta kapitel finns nämndens uppföljning av de satsningar och uppdrag nämnden tilldelats utifrån kommunfullmäktiges särskilda fokus år 2025.

KF särskilda fokus - Trygghet	Uppföljningskommentar
Fokus på krisberedskap och brottsförebyggande arbete	<p>Bygg-, miljö-, och mark- och exploateringsavdelningarna medverkar i ett brottsförebyggande samarbete tillsammans med andra kommuner i Mälardalen.</p> <p>Miljöavdelningen utför tillsyn i enlighet med vad som bestäms miljötillsynsgruppen (LACUS). Avdelningen har även utbildats inom krisberedskap av intern säkerhetsstrateg samt sett över avdelningens krisberedskapsplaner.</p> <p>Enköpings kommun deltar i ett brottsförebyggande arbete inom ramen för Sunt samhällsbyggande. Mark- och exploateringsavdelningen i Enköping är ansvariga för arbetet i samhällsbyggnadsprocessens tidiga skeden och under året genomfördes flera träffar med de andra kommunerna. Teman har handlat om kunskapsdelning och arbetssätt kopplat till bland annat otillåten påverkan, aktörskontroller och verktyg för att upptäcka och förhindra kriminalitet i samhällsbyggnadsprocessen.</p>

KF:s särskilda fokus - Självständighet	Uppföljningskommentar
Arbetsmarknadsåtgärder	Byggavdelningen tar emot LIA-praktikanter som en del av yrkeshögskolornas utbildning av bygglovshandläggare.

KF:s särskilda fokus - Självständighet	Uppföljningskommentar
	Praktikplatsförfrågningar från Jobbcentrum har hittills inte varit möjliga att ordna på grund av att förutsättningarna på förvaltningen inte varit tillräckligt bra. En förhoppning är ta in praktikanter framöver.

KF särskilda fokus - Stolthet	Uppföljningskommentar
Näringslivsprogrammet och Landsbygdsprogrammet	<p>Förvaltningen arbetar aktivt med service och bemötande. Det genomförs informationsinsatser och företagsträffar för att skapa bättre förståelse för förvaltningens processer. Nöjdhetsindex, NKI, för ärenden 2024 presenterades i april och Enköping ökade sitt totala NKI från 73 till 74. NKI för bygglov ökade medan miljö och serveringstillstånd minskade. NKI för livsmedel var relativt oförändrat.</p> <p>Landsbygdsprogrammet var ett underlag i arbetet med kommunens översiktsplan som är vägledande i nämndens arbete och beslut. Förvaltningen deltar i workshops initierat av näringslivsavdelningen om att starta företag på landsbygden.</p>

5.2 Satsningar och uppdrag från nämnden

6 Väsentliga personalförhållanden

Personalnyckeltal	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Antal* tillsvidare- och visstidsanställda	66	61	65	91
Antal årsarbetare** tillsvidare- och visstidsanställda	64	60	64	91
Antal* timanställda	0	0	0	0
Extern personalomsättning (%)	5,2	10,5	7,0	3,5

*Avser antal personer

**Avser antal personer omräknat till heltidsarbetare

Nyckeltalen 2025 för den nya miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen jämförs med miljö- och byggnadsförvaltningens värden 2022-2024

Sjukfrånvaro	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Sjukfrånvaro kort dag 1-14 (%)	3,3	2,6	2,0	1,8
Sjukfrånvaro lång dag 15- (%)	1,6	1,7	2,9	1,7
Total sjukfrånvaro (%)	4,9	4,3	4,8	3,4

Sjuklönekostnad kort dag 1-14 (inklusive OB och PO-pålägg) mnkr	0,8	0,6	0,5	0,7
Sjuklönekostnad lång dag 15- (inklusive PO-pålägg) mnkr	0,1	0,1	0,0	0,1
Total sjuklönekostnad (inklusive OB och PO-pålägg) mnkr	0,8	0,7	0,5	0,7

Personalnyckeltal - årsarbetare utifrån arbetad tid*	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Tillsvidare- och visstidsanställda, antal årsarbetare	48	50	51	75
Timanställda, antal årsarbetare	1	0	0	0
Över- och fyllnadstid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Övrig tid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Totalt arbetad tid, antal årsarbetare	49	50	51	75

*Antal arbetade timmar har delats med schablontiden 165 timmar per månad för att få fram antalet årsarbetare. Arbetad tid innebär den faktiska arbetstiden exklusive till exempel semester, sjukfrånvaro, vård av sjukt barn, föräldraledighet, jour, beredskap och tjänstledighet.

Nyckeltalen 2025 för den nya miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen jämförs med miljö- och byggnadsförvaltningens värden 2022-2024

Efter en organisationsöversyn blev miljö- och byggnadsnämnden 1 januari 2025 anställningsmyndighet för den nya miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen som förutom den tidigare förvaltningen i sin helhet även omfattar avdelningarna strategisk planering och mark- och exploatering som tidigare tillhörde tekniska nämnden. Under våren bestämdes att även nämndsekreteraren som arbetar med plan-, mark- och exploateringsärenden skulle ingå i förvaltningen. Förvaltningen kompletterades också med tjänsten biträdande förvaltningschef. Miljöavdelningen har utökats med två tjänster för arbete med markföreningar.

Nämnden har som mål att sjukfrånvaron ska vara högst 5% vilket nås även 2025. Det är positivt med tanke på att förvaltningen varit under uppbyggnad och initialt haft en temporär ledning samtidigt som många saker skulle hanteras, exempelvis verksamhetsanalyser och anpassningar till ny lagstiftning. Cheferna och medarbetarna har ett stort engagemang för att bygga den nya förvaltningen och sett möjligheter med omorganisationen.

6.1 Resultat av årets medarbetarundersökning

Nyckeltal	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 helår
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	79 %	78 %	85 %	78 %
eNPS (ambassadörer)	-10 %	-17 %	35 %	-7 %

Nyckeltalen 2025 för den nya miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen jämförs med miljö- och byggnadsförvaltningens värden 2022-

7 Uppföljning ekonomi

Sammanfattning

Miljö- och byggnadsnämndens utfall för helåret 2025 blev 41,7 miljoner kronor och motsvarar en avvikelse mot budget för samma period på plus 2,8 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras framförallt av lägre konsult- och advokatkostnader samt av lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster och ledigheter. Nämnden har haft tre nya men ofinansierade tjänster på staben och miljöavdelningen. Osäkra samt konstaterade kundförluster uppgår till 0,3 miljoner kronor.

I resultaträkningen nedan ingår interna intäkter och motsvarande interna kostnader inom avdelningarna för mark- och exploatering samt strategisk planering. Intäkterna är lika stora som kostnaderna så de påverkar inte resultatet men gör att utfallet av Övriga intäkter och Övriga driftskostnader blir mycket högre än budget.

Nämnden har fått 2 miljoner kronor i riktade statsbidrag för årets kostnader gällande pågående Lokala naturvårdsprojekt (LONA) och Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA).

Med hänsyn taget till ovanstående hamnar intäkterna 3 miljoner kronor under budget och kostnaderna 5,8 miljoner kronor under budget.

Mark och exploatering samt strategisk planering är nytillkomna verksamheter för nämnden i och med den omorganisation som har trätt ikraft 2025. Därför finns inte siffrorna för dessa med i kolumnen Bokslut 2024.

Avrundningar gör att summeringarna i tabellerna inte alltid stämmer utan det kan bli en differens på 0,1 miljoner kronor.

Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2024	Budget helår 2025	Utfall helår 2025	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget %
Taxor och avgifter	22,7	29,4	25,1	-4,2	-14,4 %
Bidrag (intäkter)	0,1	0,3	2,2	1,9	727,5 %
Övriga intäkter	6,4	17,9	30,6	12,7	71,3 %
Summa intäkter	29,2	47,5	57,9	10,4	21,9 %
Personalkostnader	-43,5	-67,9	-66,0	1,8	2,7 %
Bidrag (kostnader)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Köp av verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalhyror	-2,8	-3,3	-3,3	0,0	-1,4 %
Övriga driftskostnader	-8,7	-20,0	-29,4	-9,4	-46,9 %
Kapitaltjänstkostnader	-0,6	-0,8	-0,8	0,0	5,1 %
Summa kostnader	-55,7	-92,0	-99,6	-7,6	-8,2 %
Summa totalt (mnkr)	-26,5	-44,5	-41,7	2,8	6,3 %

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2024	Budget helår 2025	Utfall helår 2025	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget i %
Byggavdelningen	-6,4	-6,7	-6,5	0,2	3,0 %
Kart- och GIS-avdelningen	-4,5	-5,0	-4,4	0,6	12,0 %
Miljöavdelningen	-10,8	-10,3	-13,1	-2,8	-27,2 %
Mark- och exploateringsavdelningen		-3,3	-1,2	2,1	63,6 %
Avdelningen för strategisk planering		-14,3	-10,7	3,6	25,2 %
Nämnd	-1,2	-1,1	-1,0	0,1	9,1 %
Stab och nämndsekreterare	-3,6	-3,8	-4,8	-1,0	-26,3 %
Totalt (mnkr)	-26,5	-44,5	-41,7	2,8	6,3 %

7.1 Uppföljning volymer

Verksamheter med volymuppräknings i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym utfall helår	Avvikelse volym utfall mot beslutad budget	Avvikelse utfall mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse utfall mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Bygg	Befolkning½	48 623	48 406	-217	0	0,2
Kart/GIS-avdelningen	Befolkning½	48 623	48 406	-217	0	0,6
Miljö	Befolkning½	48 623	48 406	-217	0	-2,8
Markförvaltning	Befolkning½	48 623	48 406	-217	0	2,1
Plan	Befolkning½	48 623	48 406	-217	0,1	3,6

7.2 Ekonomisk analys

Analys kart- och GIS-avdelningen

Kart- och GIS-avdelningens utfall visar en avvikelse mot budget med plus 0,6 miljoner kronor. Nedgången i byggande har påverkat avdelningens intäkter. Även interna måttjänster som utförs åt teknik- och serviceförvaltningen har minskat i volym. Konjunkturläget har också medfört betydande kostnadsökningar för programlicenser och avtal för service och underhåll av mätinstrument.

Statliga ersättningar från Lantmäteriet delas inte längre ut, då Lantmäteriet under 2024 och 2025 har avslutat avtalen (ABT - Adress, Byggnad och Topografi och KFF - Kommunala Förrättningsförberedelser) för alla kommuner som haft dessa ersättningar. Det finns ännu inga

besked om att någon typ av ersättning ska återinföras. Det rör dels ersättning för geodata som kommuner ajourhåller och levererar till Lantmäteriet, dels arbete som kommuner utfört i lantmåteriförrättningar. För Enköping innebär detta ett intäktsbortfall jämfört med budget på ca 0,4 mkr.

Intäktsbortfall och högre kostnader uppvägs under 2025 bland annat av tjänstledigheter och uppskjuten återrekrytering samt av att en konsultbudget för utveckling av GIS-plattformen inte har nyttjats.

På kart- och GIS-avdelningen finns arbete som behöver bedrivas oavsett konjunktur vilket gör att avdelningen begränsad möjlighet att parera för resursunderskott. För att upprätthålla kvaliteten i primärkartan bedrivs ett kontinuerligt ajourhållningsarbete genom inmätningar och kartering. GIS-plattformens system behöver förvaltas genom uppgraderingar och ständig utveckling, ett kontinuerligt arbete som är eftersatt men nödvändigt inte minst av säkerhetsskäl. Behovet av GIS-stöd till andra verksamheter påverkas inte heller av konjunkturen, där märks sedan länge en ständigt ökande förväntan att delta i utveckling och innovation, vilket i praktiken innebär en ökande volym av uppdrag.

Analys miljöavdelningen

Miljöavdelningens utfall visar en avvikelse mot budget med minus 2,8 miljoner kronor. Utfallet för intäkter är minus 2,4 miljoner kronor mot budget och för personalkostnader överskreds budgeten med 0,1 miljoner kronor. De två nya tjänsterna som tillsattes för att arbeta med förorenad mark är inräknade i utfallet men budgeten på 1,5 miljoner kronor tillfördes inte för 2025. Att utfallet blir ett överskridande av budget med endast 0,1 miljoner kronor beror på vakanser främst inom avloppsverksamheten. Redovisningen nedan är nedbruten till gruppnivå.

Hälsoskyddsgruppen hade budgeterat för högre intäkter jämfört med tidigare år utifrån nya arbetssätt och effektivare handläggning. Effekten av detta uteblev på grund av ett högre antal obefogade klagomål än beräknat och som heller inte kunde debiteras. Det har även inkommit flera legionellaärenden, vilka kräver snabb handläggning och samordning men inte går att debitera. Konsekvensen av omprioriteringarna blev att projekt för debiterbar tillsyn inte har hunnits med. Utöver detta har anmälningar kommit in i betydligt mindre utsträckning än tänkt, vilket också påverkat intäkterna negativt.

Miljöskyddsgruppen gjorde en förändring i debiteringen av årliga avgifter på två större anläggningar vilket resulterade i ett stort intäktsbortfall. Utöver det har stor del av timavgiftstillsynen prioriterats ner för att ge tid för förvaltningens utvecklingsarbete, handläggning av stora remisser samt introduktion av nya medarbetare.

Avloppsgruppens intäkter visar något plus jämfört med budget.

Livsmedelsgruppen, som inkluderar alkohol och tobak sedan mars 2024, har också minskade intäkter jämfört med budget. Tillsynen av receptfria läkemedel och folköl var nytt för gruppen och krävde betydligt mer tid än beräknat och tog därför resurser från livsmedelskontrollen. Det blev också ett tillfälligt resursbortfall när en medarbetare började engagera sig fackligt och i rollen som skyddsombud. Introduktionen av ersättare minskade tillsynstiden. Budget för alkohol och tobak beräknades utifrån en höjd taxa 2025, men taxan antogs inte av kommunfullmäktige och intäkterna blev därför lägre än budget.

Miljöavdelningen är i en omställning från fasta avgifter till timdebitering vilket kräver mer administration och nya arbetssätt. Utöver det har ny lagstiftning tillkommit med kort varsel och krävt tid för inläsning.

Analys byggavdelningen

Byggavdelningens utfall visar en avvikelse mot budget med plus 0,2 miljoner kronor. Utfallet för intäkter är minus 1,2 miljoner kronor mot budget men uppvägs av minskade personalkostnader på grund av ledigheter samt minskat nyttjande av bygglovskonsult. Intäkter för sanktionsavgifter blev 1,2 miljoner kronor.

Nedgången i byggandet har stannat upp och vänt uppåt. Ärendeinflödet har ökat och är nu på normalnivå.

Analys mark- och exploateringsavdelningen

Mark- och exploateringsavdelningens utfall visar en avvikelse mot budget med plus 2,1 miljoner kronor. Utfallet för intäkter är minus 1,6 miljoner kronor mot budget. Personalkostnaderna har varit lägre kopplat till ledigheter vilket gett ett plus på 0,4 miljoner kronor mot budget. Advokatkostnader och kostnader för åtgärder vid deponier blev lägre än budget.

Analys strategisk planeringsavdelningen

Strategisk planeringsavdelningen utfall visar en avvikelse mot budget med plus 3,6 miljoner kronor. Utfallet för intäkter är plus 2,2 miljoner kronor mot budget. Avdelningen har högre intäkter än budgeterat vilket delvis kommer från äldre detaljplaner som debiteras i samband med bygglovsbeslut. Flera vakanta tjänster gör att personalkostnaderna visar plus 1,3 miljoner kronor mot budget.

Lågkonjunkturen innebär att marknaden söker färre planbesked, framförallt har aktörerna mindre bråttom än tidigare. Trots lågkonjunktur så ligger verksamhetens intäktsnivåer över budget. Verksamheten har under det senaste året genomfört ett kvalitetsarbete i syfte att motparten skall betala och stå för kommunens faktiska kostnader för detaljplaneläggningen.

7.3 Åtgärder för budget i balans

Vid delårsrapporteringen var prognosen för helåret ett underskott men vid årets slut blev resultatet ett överskott. Nämnden har därför varit återhållsam på kostnadssidan och hållit tjänster vakanta. Underskott på miljöavdelningen och staben, orsakat av nya men ofinansierade tjänster, kunde täckas av överskott inom strategisk planering och mark- och exploatering.

8 Investeringsredovisning

8.1 Investeringsredovisning, årlig budget

Investeringar 2025 (mnkr)	Bokslut 2024	Budget helår 2025	Utfall helår 2025	Avvikelse utfall helår mot budget	Avvikelse utfall helår mot budget i %
Mätinstrument	-0,6	-0,6	0,0	0,6	100 %
Totalt (mnkr)					

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Investeringsbudget för teknikinvestering 2025 föreslås flyttas till 2026. Beloppet minskas till 0,4 mkr. Behovet avser förnyelse och komplettering av mätinstrument (GNSS). På grund av tekniskt administrativa hinder fördröjdes start av upphandlingsprocessen så att den inte längre bedömdes vara genomförbar under 2025.

9 Förväntad utveckling

Arbetet med att utveckla gemensamma strukturer och processer fortsätter för att kvalitetssäkra ärendena i miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Fungerande arbetsprocesser är också grunden för engagemang, arbetsmiljö och trivsel på förvaltningen.

Kart- och GIS-avdelningen har ett uppdrag att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen. Avdelningen bidrar i kommunens arbete med hållbarhet, krisberedskap och innovation. Användning av AI inom samhällsbyggnad kommer öka genom exempelvis digitala tvillingar av stadsdelar och simuleringar av klimateffekter. För att tillvarata möjliga effektiviseringar och förbättringar behöver förvaltningen kart- och GIS-avdelningen och mark- och exploateringsavdelningen förstärkas enligt den senaste verksamhetsanalysen.

Miljöavdelningens verksamheter får ständigt nya utmaningar. Lagstiftningen blir strängare och gränsvärdena sänks samtidigt som handläggningen förväntas ske snabbare och servicen bli bättre. Lagstiftningsändringar kräver tid för inläsning och kunskapshöjning. Kunskapen om organiserad brottslighet ökar och förväntningarna på myndigheten likaså. När grunduppdraget utökas behöver miljöavdelningen förstärkas vilket framgår av senaste verksamhetsanalysen. Den utökning som skett senaste åren är kopplad till övertagandet av alkohol- och tobakstillsyn från socialnämnden och länsstyrelsens överlämnande av ärenden inom förorenad mark.

Byggavdelningen påverkas stort av ändringar i plan- och bygglagen i slutet av 2025 som bland annat påverkar hanteringen av den tekniska granskningen av ärenden. Det ställs högre kompetenskrav som medför omfattande utbildningsinsatser och ändringar av arbetssätt, rutiner, mallar och blanketter. Vissa mindre ärenden försvinner men kan leda till en ökad mängd tillsynsärenden. Avdelningen bedömer att behovet av rådgivning ökar avsevärt. Bedömningen är också att fördelningen mellan skattefinansierade och taxefinansierade verksamheter kommer att förändras och göra att kostnadstäckningsgraden minskar.

Mark- och exploateringsavdelningen och bygglovsavdelningen kommer tillsammans med teknik- och serviceförvaltningens allmän platsverksamhet påbörja ett arbete med hantering av otillåten markanvändning av kommunal mark. Bedömningen är att det kommer krävas omfattande utredningar och även prioriteringar av berörda politiska nämnder.

Ett första planeringssteg har inletts för att omvandla hamnen till en blandad stadsdel med bostäder, kontor och rekreation och ett förslag till målbild ska presenteras för kommunstyrelsen under 2026. Om beslut fattas att fortsätta arbetet behöver förvaltningen förstärkas utifrån projektets omfattning och komplexitet, exempelvis med ekonomiresurs, projektledare och miljöhandläggare.

Klimateffekterna innebär att kommunen under den kommande femårsperioden behöver arbeta mer med både förebyggande och avhjälpande åtgärder. I verksamhetsanalysen påpekas ett växande behov av att omhänderta dessa frågor inom den mark som mark- och exploateringsavdelningen förvaltar.

Under de senaste åren har konjunkturen bromsat in, befolkningsprognosen minskat och bostadsbyggandet minskat kraftigt såväl i Enköping som i andra delar av landet. Konsekvensen av detta är att färre exploateringsprojekt har startats och pågående projekt har fått förändrade tidplaner. Kommunen har dock fortsatt högt tryck från näringslivet och stora politiska ambitioner att utveckla kommunen och Enköping är mycket attraktiv för såväl etableringar som bostäder.

Med hänsyn till läget i världspolitiken har det varit svårt att bedöma utvecklingen framåt, men för att kommunen ska vara redo när konjunkturen vänder har det varit viktigt att så mycket planeringsarbete som möjligt fortgått utifrån näringslivets önskemål och för att skapa förutsättningarna för nya företag att etablera sig i kommunen. Tillgång till kommunal mark och förstärkning av personella resurser är viktiga förutsättningar för detta arbete vilket har lyfts i verksamhetsanalysen.